

La impremta tarragonina...

El jutge que va instruir el cas, el tortosí Ramón Puig de Ramón, i el fiscal que el va acusar, Enrique de Querol Duran, nascut a Tarragona, tenien una àmplia experiència en la repressió

JOSEP SÁNCHEZ CERVELLÓ /
XAVIER FERNÁNDEZ

Avui es compleixen 75 anys de l'execució de l'expresident de la Generalitat Lluís Companys. La setmana passada es va publicar un llibre -Retrat d'un magnicidi, de Jordi Finestres- que revelava que un brigada de la Policia Armada, Benjamí Benet, natural de Mont-roig, va ser qui va dirigir l'escamot d'afusellament i qui va disparar el tret de gràcia que va posar fi a la vida de Companys (veure *Diari* del dimarts 6).

Benet complia ordres però dos tarragonins més van contribuir decisivament que Companys fos condemnat a mort: el jutge que va instruir el sumari -el tortosí Ramón Puig de Ramón- i el fiscal que el va acusar: el tarragoní Enrique de Querol Duran. Els dos tenien una àmplia experiència repressiva.

'El fusilamiento ha dolido'

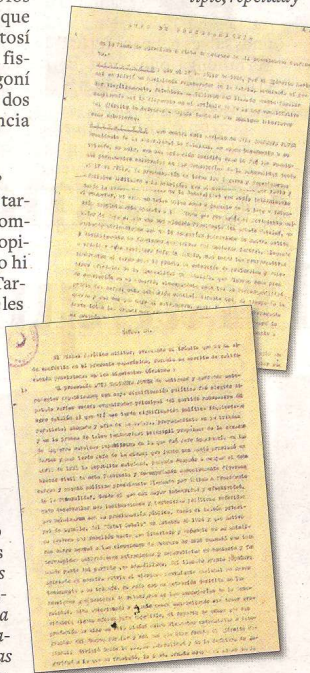
Tot i l'elevada participació de tarragonins en l'execució de Companys, això no significa que l'opinió pública de Tarragona no hi estigués en contra. Fontana Tarrats, cap provincial de FET i de les JONS a Tarragona, va enviar el novembre de 1940 un informe a la Secretaria General del Movimiento: «El fusilamiento de Companys ha dolido bastante, quizá en gran parte por no haberse afrontado públicamente el hecho, lo que ha mantenido apagada la sana reacción de las personas adictas. Por cierto algún directivo antiunificador [en referencia als carlistes] ha hecho comentarios absurdos y de cierta simpatía hacia Companys. Por Tarragona circula insistentemente un relato en el que se dice que, hace pocas semanas, en una iglesia de Barcelona un sacerdote habló en términos encomiásticos de la cristiana muerte del honorable presidente de la Generalidad».

Nascut a Tarragona el 1904, Enrique de Querol era Auditor de Brigada. Fou fill de l'escriptor i advocat reussenc que exercia a Tarragona Ferran de Querol de Bofarull, destacat dirigent del Partit Conservador, i que fou diputat els anys 1892, 1896 i 1898.

Enrique De Querol estudià dret i acabà entrant com a jurista a l'exèrcit. L'any 1934 ja era comandant i actuà com a fiscal de l'acusació contra els participants en els Fets dels 6 d'Octubre a la demarcació de Barcelona.

El seu escrit d'acusació contra Companys va ser molt dur: «Iniciado en nuestra Patria el Glorioso Movimiento Nacional se opuso tenazmente a su triunfo, no sólo con su actuación decidida en las reuniones que hubieron de celebrarse en las Consejerías de la Generalidad, sino autorizando o cuando menos consintiendo, sin tomar providencia alguna eficaz para impedirlo, el reparto de armas que con profusión se hizo en esta Ciudad entre elementos extremistas e integrantes del Frente Popular».

Segueix Querol: «Empieza entonces un período de actividad múltiple, repetida y

Els escrits. A dalt, l'acte de processament redactat pel jutge. A baix, l'escrit de qualificació del fiscal Enrique de Querol (edició facsimil del consell de guerra).

contumaz, del encartado en favor de la instaurada revolución y en contra de nuestro Alzamiento, iniciándose coetáneamente en esta Ciudad y en toda la Región una era de salvajes crímenes, asesinatos, robos, saqueos y depredaciones de toda clase a la que el procesado toleró no oponiendo medio eficaz alguno para evitarlas ni mucho menos para reprimirlas».

Segons explica l'historiador Josep Benet, en el seu llibre *El*

Assistents a l'homenatge al president màrtir, ahir al Born, a Barcelona, despleguen una estelada. FOTO: ACN

L'APUNT

Homenatge en un espai de la batalla de l'Ebre

La Federació d'ERC a l'Ebre va retre homenatge ahir a la figura de Lluís Companys en un espai històric de la batalla de l'Ebre, la torre de Campredó, municipi de Tortosa. Acompanyat dels alcaldes de la Ràpita, l'Aldea i Campredó, així com de diversos regidors republicans, Albert Salvadó, president de la Federació, va recordar que «Companys ha estat l'únic president elegit democràticament i assassinat a Europa durant el segle XX». Tot seguit es va donar a conèixer la moció que ERC presentarà a tots els ajuntaments i consells comarcals en defensa de la justícia universal i la memòria històrica.

Acte d'homenatge d'ERC, ahir a la torre de Campredó. FOTO: JOAN REVILLAS

president Companys, afusellat, De Querol va ser un dels revoltats a Barcelona el 1936. Vaser fet presoner i va salvar la vida «gràcies a les mesures preses pel president Companys».

De Querol al·ludeix al breu exili de Companys a França: «Continuó manteniendo relaciones y contactos políticos con otros igualmente huidos haciendo propaganda escrita y radiada tendente a los propios fines revolucionarios y rebeldes que

caracterizaron a toda su actuación descrita». Donat que «concurrer en el hecho las circunstancias agravantes derivadas de la enorme gravedad del daño producido y trascendencia del delito realizado», el fiscal va considerar que «debe imponerse al procesado la pena de reclusión mayor a muerte».

El fiscal tarragoní va seguir amb la seva carrera. Al maig de 1960 fou rebut per Franco al Palau de Pedralbes quan encara era

coronel auditor de la Quarta Regió Militar (Catalunya). El punt culminant de la seva carrera va arribar el 1962, quan va ser ascendit. El BOE assenyalava: «Por existir vacante en la escala de Auditores generales y en consideración a los servicios y circunstancias del Coronel Auditor -don Enrique Querol Durán-, a propuesta del Ministro del Ejército y previa deliberación del Consejo de Ministros en su reunión del día veintisiete de abril de